

Öğretmenlerin Sosyal İletişim Becerileri

Eğitim | Mustafa AKYOL

“Öğretmenler başka insanlarla ilişki kurabilmek için bazı sosyal becerilere sahip olmalıdırlar. Sosyal beceri, öğrenme ile sonradan kazanılan, karşısındaki insanın duygu, düşünce ve beklentilerini anlama, ona yönelme, aynı frekanstan aynı şarkıyı söyleyebilme sanatıdır.”

Öğretmenlerin sahip olması gereken sosyal iletişim becerileri geçmişten günümüze konuşulan bir konudur. Öğretmenlik bazı çevreler tarafından sanat, bazı çevreler tarafından bilim olarak görülmektedir. Esasında öğretmenlik bir gönül mesleğidir ve karşılığı da maddi değerlerden ziyade manevi değerlerdir.

Etkin öğretmende bulunması gereken bazı özellikler şunlardır:

- 1- Öğretim uzmanı
- 2- Yönetici ve Güdüleyici
- 3- Lider ve Danışman
- 4- Çevre düzenleyici
- 5- Model olarak öğretmen

Öğretmen, bireye istendik davranışları kazandırma amacıyla planlı, programlı, denetimli ve örgütlenmiş öğretme etkinlikleri alanında uzmanlaşmış olmalıdır. Öğretmen

aynı zamanda birden fazla bireyle birlikte olduğu için öğretim uzmanlığı yanında iyi bir planlayıcı ve yönetici özelliklere sahip olmalı ve bu özelliğiyle etki sahasındaki bireyleri etkileyerek onları güdüleyerek öğrencilerini harekete geçirmeli, hareket halindeki öğrencilerini liderlik özelliğiyle kontrol altında tutmalı, onlara ürün ortaya koyabilmeleri için danışmanlık hizmeti vermeli, öğrencilerin çevrelerinde sonuca ulaşmasını engelleyici iç ve dış etkenler varsa ortadan kaldırmalıdır. Öğretmenin önemli özelliklerinden biri de model olarak öğretmenin özelliğidir. Çünkü öğrenci öğretmenin aynasıdır. Çünkü insan öğrendiklerinin birçoğunu gözlem yoluyla öğrenmek

Son yıllarda öğretmen adaylarında bulunması gereken roller konusunda üç alan belirlenmektedir.

Bu alanlar:

- 1- Organizasyon-planlama ve öğretim yaklaşımları
- 2- Mesleki profesyonellik
- 3- Sosyal beceriler

1. Organizasyon-Plânlama ve Öğretim Yaklaşımı

Ders için gerekli olan kitapları, diğer materyalleri hazırlamak ve öğrencilerin gelişim süreçleri ve kendi çalışmalarını hakkında yöneticilerle konuşmak, temizlik ve güvenlik önlemlerini kontrol etmek için okula zamanından önce gelmek.

Sınıfın özelliklerine göre hangi konuları öğreteceğini plânlamak ve hazırlamak.

Kendi dosyasında düzenli kayıtları tutabilmek ve bu kayıtları güncelleştirmek.

Kendi özel alan bilgisine sahip olmak. Değişik öğretim teknikleri denemek.

2. Meslekî Profesyonellik

Yeni öğrenmelere açık olmak. Esnek olmak.

Uygun kıyafet giymek.

Okul işleyişi ve politikası hakkında bilgili olmak.

Liderlik rolü almak.

Kendini geliştirme ile ilgili sorumluluk almak.

Özel alan bilgisini güncelleştirmek.

Öğrencilerin öğrenmelerini sağlayacak etkinlikleri kullanmak.

Öğrenci aileleri ile çocukların gelişim süreçlerini tartışmak.

3. Sosyal Beceriler

Öğrenciler ve diğer görevlilerle iyi iletişim kurmak.

Esprî anlayışına sahip olmak.

Takımla iyi ilişkiler kurarak çalışmak.

Çocukların yanı sıra yetişkinlerle

de iyi iletişim kurmak.

Güç durumları zararsız hâle getirmeyi öğrenmek.

Kişiler arası ilişkiler bazı değişkenlere bağlıdır. Bu değişkenler dışa dönüklük, mizaç, karakter, sosyal çevre, yaşanan kültür, insanların dünya görüşleri, tutumları vb. olabilir. Biz burada daha çok sosyal beceriler üzerinde duracağız. Çünkü sosyal beceriler iletişim alanında tüm insanlar ve meslek grupları üzerinde özellikle de öğretmenlik mesleği üzerinde etkilidir.

Öğretmenlerin sosyal iletişim becerilerine sahip olabilmesi için bazı sosyal rollere sahip olmaları gerekir. Bunlar:

- İçinde bulunduğu grup tarafından kabul gören davranışlar.

- Liderlik

- Farklı öğrenme etkinlikleri ve yöntemleri kullanmak.

- Beden dilini, jest ve mimikleri etkili kullanabilmek.

- Karşısındaki insanı sonuna ka-

dar dinleyebilmek.

- Empatik anlayışa sahip olmak.

- Canlı ve neşeli olmak.

- Başka insanların duyuşsal imalarını tam olarak yorumlamak.

- Karşısındaki insanın duygularına hitap edebilmek.

- Konuşma dilini etkili kullanabilmek.

- Sosyal normlara uygun davranmak.

- İçinde bulunduğu sosyal ortamın gerektirdiği davranışları sergilemek.

Sonuç

Öğretmen yetiştiren kurumda uygun zamanlarla Hizmet İçi Eğitim programları uygulanmalı ve programlar içinde alan eğitimine, öğretim yöntemleri eğitimine ve sosyal beceri kazandırılmasına dönük eğitime önem verilmeli, öğretmene zaman tanınmalı, stajyerlik eğitimi döneminde bir yıl süreli zümre başkanları gözetiminde eğitime tabi tutulmalıdır.